

School Ondersteuningsplan
WereldKidz Mozaïek Petenbos
Veenendaal
2019-2021

Inhoudsopgave

Inleiding

Sterke basisondersteuning

Samenwerking met ouders

1. Ondersteuningsstructuur

Fase 1: waarnemen

Fase 2: begrijpen

Fase 3: plannen

Fase 4: realiseren

2. Onderwijsarrangementen

Het zeer intensieve arrangement

Het intensieve arrangement

Het basisarrangement

Het verdiept arrangement

3. Ondersteuningniveaus

Ondersteuningsniveau 1 (algemene reguliere ondersteuning in de groep, basisprogramma)

Verslaglegging

Ondersteuningsniveau 2 (extra ondersteuning in de groep)

Ondersteuningsniveau 3 (speciale ondersteuning in samenwerking met de intern begeleider)

Communicatie en verslaglegging

Ondersteuningsniveau 4 (extra ondersteuning in samenwerking met inzet van externen)

Communicatielijnen

De intern begeleider:

De ouders:

De leerkracht:

Ondersteuningsniveau 5 (passend onderwijs met specialistische hulp)

4. Lichte ondersteuning als onderdeel van de basisondersteuning

Lezen

Rekenen

Een veilig schoolklimaat

Gedrag, taakaanpak en werkhouding

Budget lichte ondersteuning

5. Schoolprofiel Wereldkidz Mozaïek Petenbos

Typering van de school

[Kwaliteit basisondersteuning](#)
[Ondersteuningsteam](#)
[Ondersteuningsvoorzieningen](#)
[Uitdagende leeromgeving](#)
[Grenzen van de zorg](#)

[6. Verantwoordelijkheden leerkracht, schoolleider, intern begeleider](#)

[De leerkracht](#)
[De intern begeleider](#)
[De schoolleider](#)

Inleiding

Gelukkig gaat het met de meeste kinderen goed op school. Maar wat als een leerling -om welke reden dan ook- meer ondersteuning nodig heeft?

Vanaf 1 augustus 2014 zijn er samenwerkingsverbanden voor passend onderwijs ingesteld. Regionaal zijn schoolbesturen met elkaar verantwoordelijk voor passend onderwijs aan alle leerlingen in hun samenwerkingsverband en is er zorgplicht.

Passend onderwijs is niets anders dan onderwijs bieden dat aansluit bij de ontwikkeling van leerlingen en de begeleiding die zij daarvoor nodig hebben

In dit plan staat omschreven hoe wij passend onderwijs op het Mozaïek Petenbos organiseren. Wij geven aan hoe de ondersteuningsstructuur eruit ziet en welke stappen er worden gezet als de begeleiding van een kind in de groep onvoldoende tot ontwikkeling leidt.

Sterke basisondersteuning

Tussen het bestuur van WereldKidz en ons samenwerkingsverband Rijn- en Gelderse Vallei zijn afspraken gemaakt over de basiskwaliteit van het onderwijs en de basisondersteuning die wij als school bieden.

De basisondersteuning is de ondersteuning die wij op school aan leerlingen kunnen bieden zonder inzet van externe expertise.

Binnen de basisondersteuning werken wij vanuit onderwijsbehoeften van kinderen.

Dat is datgene wat een leerling nodig heeft om zichzelf binnen een school op een positieve manier te ontwikkelen zowel cognitief als sociaal-emotioneel. Het werken vanuit onderwijsbehoeften is onderdeel van de cyclus van het handelingsgericht werken. Wij hebben afgesproken dat we handelingsgericht en ook opbrengstgericht werken.

De leerkrachten kijken zorgvuldig wat een kind nodig heeft om zich goed te kunnen ontwikkelen en stemmen hun onderwijsaanbod daarop af.

Binnen de basisondersteuning werken wij met een onderwijsplan en een arrangementenoverzichten. Per leerling bepalen we de onderwijsbehoeften en welk onderwijsarrangement bij de leerling past. In het arrangementenoverzichten staat per kind en per vakgebied beschreven welke ondersteuning een kind nodig heeft. Bij de overdracht van de ene groep naar een andere groep is het arrangementenoverzichten een belangrijk document.

Alle leerlingen worden ingedeeld in een onderwijsarrangement. Op het Mozaïek Petenbos zijn er voor de kinderen vier onderwijsarrangementen mogelijk. Leerlingen die voor het toparrangement in aanmerking komen, kunnen in overleg naar Balans verwezen worden.

De onderwijsarrangementen gaan vooral over hoe een leerling leert en wat daaruit voortvloeiend zijn instructiebehoefte is. De leerkrachten delen de leerlingen in op basis van observatie, toetsgegevens en op basis van hun ervaring met de leerling. De cruciale vraag bij de indeling in de arrangementen is altijd: binnen welk arrangement komt de leerling optimaal tot leren. Heeft hij behoefte aan veel herhaling of is een korte uitleg voldoende en is er vooral verdieping nodig? Bij welke vorm van leren wordt de leerling enthousiast?

1. het zeer intensieve arrangement (ster, OPP).
2. het intensieve arrangement (ster)
3. het basisarrangement (maan)
4. het verdiept arrangement (zon)
5. het toparrangement (Balans)

uitstroom advies vervolg onderwijs	cito niveau ±	arrangement	ook bekend als
Praktijk- onderwijs	V IV	Zeer intensief	
VMBO Basis VMBO Kader		Intensief	
VMBO TL	III	Basis	
Havo	II		
VWO	I	Verdiept	
Gymnasium			

De meeste leerlingen volgen het basisarrangement. Als leerlingen meer aankunnen dan de basisleerstof dan biedt de school een verdiept arrangement aan. Als leerlingen moeite hebben om zich de basisleerstof eigen te maken dan zorgen wij binnen een intensief arrangement voor extra instructie, meer leertijd en/of kleine aanpassingen in de leerstof. Hieraan gerelateerd werken wij met ondersteuningsniveaus. Deze geven aan wie welke ondersteuning biedt en welke personen bij de leerling betrokken zijn.

Ondersteuning aan leerlingen met ernstige lees- en/of rekenproblemen valt ook onder de basisondersteuning. In hoofdstuk 2 beschrijven we onze vier onderwijsarrangementen. In hoofdstuk 3 de ondersteuningsniveaus.

Samenwerking met ouders¹

Wij zien ouders als gelijkwaardige partners die wij zo goed mogelijk willen betrekken bij het onderwijs. In dit plan geven wij steeds aan hoe wij ouders betrekken. Wij gaan ervan uit dat ouders een waardevolle bijdrage leveren aan het vaststellen van de onderwijsbehoefte van hun kind.

1. Handelingsgericht werken

Iedere leerling is uniek en heeft een eigen onderwijsbehoefte waar nodig met passende extra hulp. De extra hulp kan binnen de klas door de eigen leerkracht gegeven worden maar we hebben ook de mogelijkheid om meer hulp in te zetten als dat nodig blijkt.

Bij het vaststellen van de onderwijsbehoefte vragen wij ons af wat de leerling nodig heeft om zo optimaal mogelijk te kunnen leren. Wij hanteren de principes van het handelingsgericht werken (HGW).

We zoeken samen met ouders naar antwoorden op de vraag:

“Wat heeft deze leerling, in deze groep, met deze leerkracht en deze ouders, op deze school nodig om de gestelde doelen (voor de komende periode) te bereiken?”

Bij HGW wordt uitgegaan van de interactie tussen kind en omgeving. De positieve en protectieve factoren van het kind en de omgeving worden nadrukkelijk benoemd en ingezet.

De uitgangspunten van HGW zijn:

- ☐ we werken doelgericht
- ☐ onderwijsbehoeften van kinderen staan centraal
- ☐ afstemming, wisselwerking met de omgeving
- ☐ de leerkracht doet ertoe
- ☐ we gaan uit van een positieve benadering
- ☐ er is samenwerking tussen ouders, kind, leerkrachten en in- en externe begeleiders
- ☐ we werken systematisch en planmatig

De leerkracht is de belangrijkste factor in het effectief en succesvol afstemmen van onderwijs in de groep. De professionaliteit van de leerkracht, zichtbaar in een positieve houding en een goede beheersing van de basisvaardigheden die van een leerkracht verwacht mogen worden (pedagogisch verantwoorde omgang met leerlingen, klassenmanagement, instructievaardigheden) is van groot belang.

---

¹ Daar waar ‘ouders’ staat, kunt u ook ‘verzorger(s)’ lezen.

Tevens is deskundige ondersteuning van de leerkracht een belangrijke voorwaarde om goed onderwijs te kunnen bieden.

Er wordt handelingsgericht gewerkt door steeds weer een cyclus van vier fasen te doorlopen: waarnemen, begrijpen, plannen, realiseren.

Fase 1: waarnemen

De leerkrachten observeren de leerlingen betreffende de werkhouding, motivatie en hun sociaal- emotionele vaardigheden.

Daarnaast volgen ze de methodegebonden (toets-) resultaten van de leerlingen. De Cito-toetsen worden volgens de toetskalender afgenomen.

De leerkrachten kijken hoe de groep er ten opzichte van de streefnormen/-doelen en ten opzichte van de vorige keer voor staat. Per leerling wordt de ontwikkeling bekeken. Als een leerling een IV of V of zwak of onvoldoende scoort of als hij ten opzichte van het vorige resultaat één of meer niveaus gedaald is, dan volgt verdere analyse.

Fase 2: begrijpen

Op basis van de analyse benoemt de leerkracht de onderwijsbehoefte van de leerlingen per vakgebied. Deze geven aan wat de leerling nodig heeft om de doelen voor de komende periode te behalen. Deze gegevens en de resultaten vormen de basis voor de groepsbesprekingen in het Onderwijs Team. De Intern Begeleider sluit hier op uitnodiging bij aan. Deze groepsbesprekingen vinden 2 keer per jaar, in in februari en in juni/juli plaats.

Fase 3: plannen

Als de onderwijsbehoeften helder zijn, stelt de leerkracht per vak het arrangementenoverzicht en het instructieooster op. De leerkracht clustert leerlingen met dezelfde onderwijsbehoeften. De leerkracht deelt de leerlingen in de instructiegroepen (intensief/basis/verdiept arrangement) in. Als er aanpassingen zijn in het onderwijsaanbod van de groep, vult de leerkracht dit aan in het onderwijsplan.

Fase 4: realiseren

In deze fase handelt de leerkracht volgens het onderwijsplan en registreert resultaten, observaties en gesprekken met leerlingen en ouders in het digitale leerlingendossier.

Waar nodig wordt de koers bijgesteld na bespreking in het onderwijsteam, zodat er optimaal afgestemd kan worden op de onderwijsbehoefte van de leerling.

Na deze fase wordt de cyclus opnieuw doorlopen.

Het jaaroverzicht ziet er als volgt uit:

periode	Leerkracht	OT	IB
Waarnemen			
Start schooljaar	Observeert: • groepsvorming • arrangementsindeling • belemmerende en stimulerende factoren		Observeert: • groepsvorming • individuele Iln
Begrijpen			
Na 6-8 weken		Bespreken bevindingen bij zorg IB inschakelen	
Plannen			
Na 6-8 weken	Arrangement overzicht bijstellen		
Realiseren			
Sept-dec	Onderwijsaanbod steeds bijstellen door de kleine cyclus te doorlopen	Knelpunten onderwijsaanbod en Iln bespreken	Zorg bespreken en coördineren
Waarnemen			
Jan	M-toetsen afnemen volgens handleiding Alle kinderen doen mee Uitzondering: kinderen met een OPP worden volgens OPP getoetst		Checken en observeren
Begrijpen			
	Bekijken trendtabel en vaardigheidsgroei overzicht Voorbereiden Onderwijs Team van jouw groep Toetsen analyseren Analyse hulpmiddel Citotoetsen (bijlage 1)	analyse aanscherpen en afspraken maken ter versterking van het onderwijsaanbod in de bouw Welke toetsen worden nader geanalyseerd? Bijlage 2 invullen en versturen aan IB en schoolleider	Checken en aanvullen
Eind feb	Analyse Vergadering met het hele team		
Plannen			
	Arrangementen overzicht invullen	Onderwijsplan bijstellen/ aanvullen en versturen naar IB en schoolleider	Checken en aanvullen
		Ondersteuning aanvragen bij IB	Ondersteuning organiseren
Realiseren			
Maart-juni	Onderwijsaanbod steeds bijstellen door de kleine cyclus te doorlopen	Knelpunten onderwijsaanbod en Iln bespreken	Zorg bespreken en coördineren

Waarnemen			
Mei/Juni	E-toetsen afnemen volgens handleiding Alle kinderen doen mee Uitzondering: kinderen met een OPP worden volgens OPP getoetst		Checken en observeren
Begrijpen			
	Bekijken trendtabel en vaardigheidsgroei overzicht Vorbereiden Onderwijsteam van jouw groep Toetsen analyseren Analyse hulpmiddel Citotoetsen (bijlage 1)	analyse aanscherpen en afspraken maken ter versterking van het onderwijsaanbod in de bouw Welke toetsen worden nader geanalyseerd? Bijlage 2 invullen en versturen aan IB en schoolleider	Checken en aanvullen
Eind Juni	Analyse Vergadering met het hele team + aanvraag ondersteuning aug.		
Plannen			
	Arrangementen overzicht invullen voor de volgende leerkracht en in de overdracht meenemen	Onderwijsplan bijstellen/ aanvullen en versturen naar IB en schoolleider	Checken en aanvullen
		Ondersteuning aanvragen bij IB	Ondersteuning organiseren

2. Onderwijsarrangementen

In dit hoofdstuk beschrijven we de vier onderwijsarrangementen die we op onze school bieden.

Het zeer intensieve arrangement

Kinderen met een zeer intensief arrangement voor een bepaald vakgebied hebben een ontwikkelingsperspectief (OPP). Dit is een individueel plan waarin de eind- en tussendoelen voor één of meerdere vakgebieden wordt beschreven. Een OPP wordt opgesteld voor leerlingen die niet in staat zijn om voor bepaalde vakgebieden de einddoelen van groep 8 te behalen. Het gaat veelal om leerlingen met een verwachte uitstroom richting praktijkonderwijs/leerwegondersteunend onderwijs.

Het intensieve arrangement

Kinderen met een intensief arrangement volgen de doelen van de methode maar hebben behoefte aan pre-teaching, verlengde instructie, extra verwerkingstijd en/of kleine aanpassingen in de leerstof om de gestelde doelen te bereiken.

We werken ook met subgroepen waarin kinderen naast de verlengde instructie nog extra instructie aangeboden krijgen om mogelijke hiaten weg te kunnen werken.

Dit geldt ook voor kinderen die mogelijk dyslectisch zijn of signalen van dyscalculie vertonen. Deze leerlingen hebben binnen de basisondersteuning recht op 3x per week 20 minuten extra instructie en oefentijd (zie ook stappenplan risicolezers/-spellers). Hiervoor zetten we Lexima Bouw in voor risicolezers in groep 2 t/m begin groep 4.

Het basisarrangement

Leerlingen met een basisarrangement volgen de doelen van de methode. Concreet betekent dit dat de kinderen na de basisinstructie in staat zijn de stof zelfstandig te verwerken onder begeleiding van de leerkracht. Hiervoor wordt een systeem van uitgestelde aandacht gehanteerd. De leerkracht maakt tijdens het zelfstandig werken regelmatig een loopronde door de klas om vragen van de leerlingen te beantwoorden. Vanuit het dashboard van Snappet kan de leerkracht precies volgen welke leerlingen moeite met de te maken opdrachten hebben.

Het verdiept arrangement

Kinderen met een verdiept arrangement hebben minder tijd nodig om zich de leerdoelen eigen te maken. Zij krijgen kortere en andere instructie en hebben minder inoefening van de stof nodig (compacten). Deze kinderen hebben behoefte aan meer uitdaging. Het verdiept arrangement start al in groep 1-2. Ons verdiept arrangement bestaat uit het geven van verdiept werk bij de methode.

Als blijkt dat leerlingen hoogbegaafd zijn en dus meer uitdaging nodig hebben, verwijzen wij de kinderen door naar een andere school binnen ons cluster. Uiteraard gaat dit in goed overleg met ouders.

3. Ondersteuningsniveaus

Om alle arrangementen te kunnen realiseren, werken we met vijf verschillende ondersteuningsniveaus. Per ondersteuningsniveau is er een andere rol voor de leerkracht, de intern begeleider en de externe ondersteuners.

Ondersteuningsniveau:

1	Wanneer er door leerkracht bijzonderheden in de ontwikkeling gesignaleerd worden: Stap 1: Bespreken OT Stap 2: Bespreken IB
2	Stap 3: Lichte groepsgewijze ondersteuning inzetten, mogelijkheden: ➤ oudergesprek: wat kunnen ouders thuis doen, wat gaan we op school doen? ➤ verlengde instructie in de groep ➤ RT traject inzetten op: preventie van reken/lees/spelling problematiek ➤ Preventief traject inzetten: leren leren, rekenbootcamp, Lexima Bouw, Sprint ➤ Observatie CJG schoolcontactpersoon ➤ Observatie SWV schoolondersteuner ➤ Observatie door Auris: taal/spraakproblematiek. Aanmeldpunt Auris ➤ Check bij huisarts of kinderarts
3	Stap 4: Lichte individuele ondersteuning inzetten, mogelijkheden: ➤ Individueel RT traject: 1. bespreken in OT: dit is eenmaal per basisschoolperiode in te zetten en omvat een breed onderzoek naar de didactische vaardigheden en evt executieve functies (max 10 uur) 2. Bespreken IB 3. Doorgeven aan RT en in Parnassys notitie invullen: aanvraag RT Traject 4. Individueel RT traject met ouders bespreken (proces en verwachtingen) 5. IB geeft bij akkoord door aan RT-ers wie dit snel kan oppakken ➤ CJG: SoVatraining, kopp groep, kies groep, positief opvoeden, brusjes groep ➤ SWV inzetten van een specialist voor diagnostiek en handelingsadviezen (evt IQ onderzoek) ➤ Check bij huisarts of kinderarts
4	Stap 5: Groot overleg met alle betrokkenen. hiervoor moet de leerkracht: 1. Toestemming vragen aan ouders 2. Belemmerende en stimulerende factoren invullen in Parnassys 3. Het Ontwikkelingsperspectief invullen (Parnassys / OPP groeidocument SWV) Stap 6: IB-er organiseert met de leerkracht het groot overleg. De IB-er leidt het gesprek, de

	leerkracht maakt hiervan een gespreksverslag/ notitie in Parnassys. Stap 7: Hoe gaan we verder, er zijn verschillende opties: ➤ School: verlengen lichte ondersteuning ➤ Ouders: verlengen RT onder/na schooltijd ➤ SWV: geeft arrangement af voor extra ondersteuning, neemt IQ onderzoek af ➤ CJG: geeft zelf hulp of verwijst door naar psychodiagnostisch onderzoek/begeleiding, aanmeldformulier
5	Stap 8: De leerkracht is handelingsverlegen, we vragen (samen met ouders)een TLV aan, hiervoor organiseert de IB-er: ➤ Groot overleg ➤ Formulier aanvraag sturen naar ouders ➤ Aanvraag in kindkans, de steunpunt coördinator vraagt een 1e deskundige om het dossier te bekijken: binnen 3 weken is er duidelijkheid over plaatsing op SBO/SO of gaat het dossier naar de TLV commissie voor nader onderzoek ➤ Alle relevante gegevens uit Parnassys toevoegen: OPP SWV, toetsgegevens, gespreksverslagen, onderzoeksgegevens <2 jaar oud

Ondersteuningsniveau 1 (reguliere ondersteuning in de groep)

In ondersteuningsniveau 1 zitten alle kinderen die de leerdoelen binnen de groep kunnen behalen. De kinderen ontwikkelen zich naar verwachting zowel cognitief als sociaal-emotioneel en krijgen het basisarrangement.

De leerkracht communiceert met de ouders over de ontwikkeling van hun kind tijdens de rapportbesprekingen. Het gesprek met de ouders wordt op basis van gelijkwaardigheid en vanuit ieders verantwoordelijkheid gevoerd.

Verslaglegging

De leerkracht is verantwoordelijk voor het registreren van alle toetsuitslagen gespreksverslagen in ParnasSys.

De leerkracht maakt een arrangementenoverzicht waarin alle leerlingen uit de groep genoemd worden.

Ondersteuningsniveau 2 (extra ondersteuning in de groep)

Een leerling gaat naar ondersteuningsniveau 2 als de reguliere ondersteuning op niveau 1 niet toereikend is. Het betreft de kinderen in het intensieve of verdiepte arrangement. Het kunnen ook leerlingen zijn in het basisarrangement die op sociaal-emotioneel gebied speciale onderwijsbehoeften hebben.

Verslaglegging

De leerkracht vult in Parnassys de belemmerende en stimulerende factoren en de onderwijsbehoefte in.

Ondersteuningsniveau 3 (speciale ondersteuning in samenwerking met de intern begeleider)

Een leerling gaat naar ondersteuningsniveau 3 als uit evaluatie blijkt dat de gestelde doelen niet bereikt zijn en de ontwikkeling van het kind stagneert. Op dit niveau gaat het om leerlingen die ondanks pre-teaching, verlengde instructie, andere instructie en begeleiding onvoldoende vaardigheidsgroei laten zien en zich dus onvoldoende ontwikkelen. Zij hebben een meer specifieke onderwijsbehoefte. De leerkracht kan de benodigde hulp in de klas niet meer bieden. De leerkracht bespreekt de leerling in het Onderwijs Team. De leerkracht betreft de ouders en informeert de IB-er.

Ondersteuningsniveau 4 (extra ondersteuning in samenwerking met inzet van externen)

Een leerling gaat naar ondersteuningsniveau 4 als uit evaluatie blijkt dat de op niveau 3 geboden ondersteuning ontoereikend is. Bij ondersteuningsniveau 4 loopt de school tegen haar grenzen aan qua aanpak en begeleiding. De school is handelingsverlegen en roept externe hulp in.

De IB-er is betrokken en werkt nauw samen met de steunpunt coördinator/schoolondersteuner van het swv. Met goedkeuring van ouders wordt de leerling aangemeld. De leerkracht vult een groeidocument en eventueel een OPP in en bespreekt dit met de intern begeleider.

Op dit niveau werken we samen met een breed ondersteuningsteam (BOT). Het team bestaat in ieder geval uit de steunpunt coördinator en/of schoolondersteuner, de ouders, de leerkracht en de intern begeleider. Indien nodig worden andere disciplines ingezet (logopediste, ambulant begeleider, contactpersoon van het CJG, schoolarts). Ook zij behoren dan tot het breed ondersteuningsteam. Waar nodig wordt een tolk ingeschakeld.

Vanuit een eerste bijeenkomst met het OT en een observatie door de steunpunt-coördinator/schoolondersteuner kunnen de volgende stappen naar voren komen:

- ☐ er is ambulante begeleiding voor de leerkracht nodig
- ☐ er is psychologisch of onderwijskundig onderzoek nodig
- ☐ er is spraak-/taalonderzoek nodig
- ☐ er is onderzoek door de schoolarts of verwijzing naar een specialist nodig
- ☐ er is onderzoek bij een kindertherapeut nodig

Het ondersteuningsteam komt regelmatig bij elkaar om de begeleiding van de leerkracht en de vooruitgang van de leerling te monitoren. De intern begeleider is daarbij de procescoördinator.

Als blijkt dat de ambulante hulp voor de leerkracht onvoldoende is, dan kan in overleg met de steunpunt coördinator extra ondersteuning voor de leerling aangevraagd worden.

Communicatielijnen

De intern begeleider:

- ☐ monitort samen met de leerkracht het traject
- ☐ is verantwoordelijk voor de coördinatie van de bijeenkomsten en het traject
- ☐ zet relevante informatie uit Parnassys in Kindkans

De ouders:

- ☐ geven toestemming voor het traject/onderzoek
- ☐ wonen de bijeenkomsten van het BOT bij

De leerkracht:

- ☐ legt alle gesprekken vast in ParnasSys en zorgt voor de schriftelijke evaluatie van het OPP

Ondersteuningsniveau 5 (passend onderwijs met specialistische hulp)

Bij ondersteuningsniveau 5 is er specialistische ondersteuning nodig. De ondersteuning die de leerling nodig heeft, valt niet meer binnen ondersteuningsniveau 4. Indien de school ondanks de hulp van externe inzet niet de juiste zorg aan de leerling kan bieden, wordt er gekeken of passend onderwijs op een andere school geboden kan worden. Dit kan een andere basisschool zijn of plaatsing in een Topklas (Balans).

Het kan ook zijn dat een verwijzing nodig is naar het speciaal basisonderwijs of het speciaal onderwijs. Ouders vragen dan in overleg met het BOT een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aan, de IB-er ondersteunt hierbij.

4. Lichte ondersteuning als onderdeel van de basisondersteuning

Zoals elke school bieden wij basisondersteuning. Onderdeel daarvan zijn de zogenoemde licht curatieve interventies. Hiervoor wordt binnen WereldKidz gewerkt met een budget voor lichte ondersteuning waarover we als school beschikking hebben. Is er meer geld en expertise voor ondersteuning van kinderen nodig dan wordt er beroep gedaan op het samenwerkingsverband voor extra ondersteuning. De volgende licht curatieve interventies behoren tot onze basisondersteuning:

Lezen

Wij volgen het protocol leesproblemen en dyslexie (zie ook stappenplan risico-lezers en -spellers). In dit protocol is afgesproken dat de leerkracht ondersteuning op niveau 1 en 2 in de eigen groep uitvoert. Op niveau 3 biedt de leerkracht/school drie keer per week 20 minuten extra leesbegeleiding dmv Lexima Bouw! Als blijkt dat er ondanks alle extra begeleiding onvoldoende resultaat geboekt wordt, dan vult de leerkracht in overleg met de intern begeleider het leerlingdossier voor de aanvraag van diagnostisch onderzoek in. De intern begeleider legt het dossier voor aan de contactpersoon van de gemeente. Deze kan dan een beschikking afgeven voor diagnostisch onderzoek.

Rekenen

Het protocol rekenen en dyscalculie is nog in ontwikkeling. Er is afgesproken dat bij leerlingen die een IV of V scoren op de CITO-toets verdere analyse plaatsvindt. Bij signalen van dyscalculie nemen we de dyscalculie screening af, op basis van de uitkomst van dit onderzoek krijgt een leerling een half jaar hulp, buiten de groep, van een rekenspecialist. De leerling krijgt naast de verlengde instructie extra instructie om de hiaten weg te kunnen werken. Daarna zal blijken uit de evaluatie of er een onderzoek naar dyscalculie moet plaatsvinden.

Een veilig schoolklimaat

De school doet er alles aan om een veilig schoolklimaat te bieden. Alle leerkrachten hebben de 'Kanjertaining' gevolgd, het Mozaïek Petenbos is een gecertificeerde Kanjerschool. De 'Kanjerslessen' vormen een vast onderdeel van ons lesprogramma. De kanjertaining heeft de volgende doelen:

- het bevorderen van vertrouwen en veiligheid in de klas.
- het versterken van de sociale vaardigheden bij leerlingen
- beheersing van verschillende oplossingsstrategieën bij pesten en andere conflicten
- bewustwording van de eigenheid van leerlingen

- leren om verantwoordelijkheid te nemen
- het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie

Gedrag, taakpak en werkhouding

Als de leerkracht merkt dat de ondersteuning die zij geboden heeft door bijvoorbeeld extra instructies of individuele aandacht te geven onvoldoende resultaat oplevert, dan meldt de leerkracht de leerling aan voor de leerlingbespreking.

Na een verkennend gesprek zal de intern begeleider de leerling observeren. In sommige gevallen gaat de ib-er ook met de leerling zelf in gesprek. De gesprekken en observaties leiden tot handelingsadviezen die de leerkracht en soms de ouders kunnen toepassen. Ook kunnen leerlingen met lichte gedragsproblematiek vanuit het budget lichte ondersteuning geholpen worden. Als de problemen blijven bestaan, gaat de leerling over naar ondersteuningsniveau 4 en zullen externen bij de hulpvraag betrokken worden.

Budget lichte ondersteuning

Binnen ons cluster is er een klein budget voor lichte ondersteuning. Als er binnen de basisondersteuning behoefte aan kortdurende hulp is, dan kan er in overleg met de intern begeleider gebruik gemaakt worden van dit budget. Deze lichte ondersteuning kan ingezet worden om tegemoet te komen aan de onderwijsbehoefte van de leerling in kwestie.

5. Schoolprofiel Wereldkidz Mozaïek Petenbos

Typering van de school

In ons schoolplan en in onze schoolgids hebben wij uitgebreid beschreven waarvoor onze school staat, wat onze doelstellingen zijn en wat wij onze leerlingen en onze ouders te bieden hebben.

Wereldkidz Mozaïek Petenbos is één van de twee locaties van Wereldkidz Mozaïek in Veenendaal, gelegen in wijk Petenbos, in het zuid-oosten van Veenendaal.

De school biedt onderwijs aan de groepen 1 t/m 8 en heeft 130 (teldatum 1 oktober 2017) leerlingen. De school heeft een inpandige BSO.

Mozaïek Petenbos is een openbare school waar de kernwaarden van Dalton centraal staan. Dit zijn: zelfstandigheid, verantwoordelijkheid, samenwerken, effectiviteit en reflectie. De school geeft kinderen inzicht in hun leerdoelen en sluit aan bij hun onderwijsbehoefte.

Leerkrachten begeleiden kinderen het optimale uit zichzelf te halen door doelgericht, toekomstgericht en talentgericht te werken. We werken actief samen met ouders.

Kinderen moeten kunnen opgroeien in een leef- en werkgemeenschap (de school) die qua samenstelling lijkt op de maatschappij, waarvan zij deel uitmaken. Een openbare school is een ontmoetingsplaats waar alle kinderen welkom zijn, ongeacht de maatschappelijke, culturele en levensbeschouwelijke achtergrond. Binnen de school komen de kinderen, net als in de maatschappij, in aanraking met heel diverse opvattingen, waarden en normen. Openbaar onderwijs stimuleert de kinderen tot verdraagzaamheid en eerbied voor meningen van anderen. Wij hopen dat hierdoor erkenning en respect voor elkaar ontstaan, opdat zoveel mogelijk overtuigingen tot hun recht kunnen komen.

Onze visie is:

Het Mozaïek Petenbos is een openbare Daltonschool waar leerkrachten kinderen begeleiden het optimale uit zichzelf te halen door doelgericht, toekomstgericht en talentgericht te werken.

De missie van de school is:

De school wil jonge mensen op weg naar volwassenheid zo onderwijzen, opvoeden en begeleiden dat zij zo goed mogelijk toegerust zijn om vorm en inhoud te geven aan hun eigen toekomst en hun leef- en werkomgeving.

Het motto van het Mozaïek is: “ Geef vorm en kleur aan je toekomst”

Wij realiseren onze missie en visie door:

- De Daltonprincipes als kernwaarden centraal te stellen.
- In de basis te zorgen voor een veilige leeromgeving. Een kind leert alleen wanneer hij/zij zich veilig voelt. Er is rust, duidelijkheid en structuur binnen een prettige en respectvolle sfeer.
- Een constructieve samenwerking aan te gaan met ouders.
- Een openbare identiteit. De school staat open voor iedereen met respect voor een ieders culturele en/of levensbeschouwelijke achtergrond.

Kwaliteit basisondersteuning

Het team van Mozaïek Petenbos zorgt voor een veilig en ondersteunend leerklimaat en stemt het onderwijs af op de verschillen tussen leerlingen. De school werkt met doorgaande leerlijnen. De leerkrachten geven effectieve instructie en maken gebruik van 'modeling'. De onderwijsbehoeften van de leerlingen staan centraal en worden naar de dagelijkse lespraktijk vertaald. De school onderzoekt de mogelijkheden van meer klassendoorbrekend onderwijs, waarbij de functioneringsniveaus (het niveau wat de leerling behaald heeft op cito toetsen) van de kinderen uitgangspunt vormen. Hieraan gekoppeld is de school bezig met de optimalisering van de handelingsplanning (onder andere klassenmanagement, kinddossiers, OPP's).

Ondersteuningsteam

De school werkt met een breed ondersteuningsteam, bestaande uit schoolleider, intern begeleider, desbetreffende leerkracht(en), schoolondersteuner van het samenwerkingsverband, contactpersoon van het Centrum voor Jeugd en Gezin, schoolarts en indien nodig vertegenwoordigers van andere disciplines). We vinden het verder belangrijk dat (één van) de ouders hier ook bij aanwezig zijn. Wanneer nodig schakelen we een tolk in bij deze gesprekken.

Uitdagende leeromgeving

Op basis van een plan van aanpak werkt de school aan het versterken van een uitdagende leeromgeving. We zijn in samenwerking met de bibliotheek bezig met het opzetten van een leesbibliotheek in de school (gestart januari 2017). Daaraan gekoppeld wordt de ontwikkeling van een leesplan. In aansluiting hierop werken we aan het visualiseren van taaluitingen in de school. Daarnaast is een speluitleen en een spelinstructie voor ouders opgezet in de onderbouw. Ouders kunnen hier

educatief materiaal lenen en leren hoe ze hiermee de ontwikkeling van hun kinderen kunnen stimuleren.

Grenzen van de zorg

De ondersteuning die wij kunnen bieden, hangt samen met de samenstelling van de groep en de ondersteuning die het samenwerkingsverband biedt. Ook achten we de ondersteuning door de ouders als noodzakelijk. Wij maken de afweging of een leerling op onze school passend onderwijs kan krijgen op basis van de mogelijkheid van het realiseren van de onderwijsbehoefte van die leerling.

6. Verantwoordelijkheden leerkracht, schoolleider, intern begeleider

De leerkracht

De belangrijkste taak binnen het onderwijs is weggelegd voor de leerkracht. Goed onderwijs valt of staat met de leerkracht. De leerkracht doet ertoe!

Om haar taak te kunnen vervullen, heeft de leerkracht de volgende vaardigheden nodig en dient de leerkracht de volgende zaken in te zetten:

- ☐ geeft de leerlingen voldoende tijd en gelegenheid tot leren
- ☐ stemt af op de onderwijsbehoeften van de leerlingen
- ☐ stelt duidelijke doelen, de leerlingen weten aan het begin van de les aan welk doel zij werken en wat zij aan het einde van de les kunnen
- ☐ geeft effectieve instructie
- ☐ is rolmodel, denkt hardop (modeling)
- ☐ voert een goed klassenmanagement
- ☐ hanteert een leerlingvolgsysteem: registreert toetsgegevens en gespreksverslagen adequaat
- ☐ schept een positief werkklimaat
- ☐ hanteert een flexibele klassenorganisatie
- ☐ werkt samen met collega's en vraagt daar waar nodig om hulp
- ☐ kan onderwijsarrangementen plannen, uitvoeren en evalueren
- ☐ werkt constructief samen met ouders

De leerkracht wordt in zijn taak ondersteund door de intern begeleider en de schoolleider. Op school heerst een cultuur, waarbij de leerkracht ondersteund wordt in de cyclus van het handelingsgericht werken.

De intern begeleider

De intern begeleider is hierbij adviseur en coach van de leerkracht. Om de ondersteunende taak te kunnen vervullen zet de intern begeleider het volgende in:

- ☐ op uitnodiging bijwonen en advies geven tijdens de Onderwijs Teamvergaderingen
- ☐ het opstellen en bewaken van de toetskalender
- ☐ leerkrachten ondersteunen bij het kiezen en toepassen van toets- en observatie-instrumenten
- ☐ het kunnen coördineren van het leerlingvolgsysteem
- ☐ het ondersteunen bij het analyseren van toets- en observatiegegevens en het maken ontwikkelingsperspectieven OPP
- ☐ leerkrachtcoaching gericht op het afstemmen op leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte
- ☐ het houden van periodiek overleg met de directeur/schoolleider wat betreft bevindingen in het kader van het leerlingvolgsysteem en de individuele leerlingbegeleiding
- ☐ het ondersteunen van de directeur/schoolleider bij het maken en analyseren van trendanalyses
- ☐ onderhouden van contacten met externe deskundigen
- ☐ participeren in het netwerk interne begeleiding van de stichting en het swv

De schoolleider

De schoolleider heeft als taak zorg te dragen voor onderwijsinhoudelijk leiderschap. Daarvoor beschikt de schoolleider over de volgende kwaliteiten:

- ☐ schept een positief werkklimaat voor leerkrachten, leerlingen en ouders
- ☐ kan mede op basis van de arrangementenoverzichten een schooloverzicht (van leerling-ontwikkelingen) op teamniveau bespreken
- ☐ kan de toetsgegevens op schoolniveau analyseren en trendanalyses maken vanuit de gegevens van het leerlingvolgsysteem
- ☐ kan een schooldiagnose stellen
- ☐ kan een aangepast onderwijsaanbod (doen) uitvoeren en evalueren
- ☐ bewaakt de continuïteit van het leerlingvolgsysteem en de schoolverbetering

7. Vastleggen gegevens

Ook op onze school geldt de Wet Persoons Registratie (WPR). In deze wet zijn de rechten van de ouders* vastgelegd.

Zo hebben ouders de volgende rechten:

- ☐ recht van kennisgeving: ouders* dienen op de hoogte te zijn van de geregistreerde gegevens van hun kind
- ☐ recht op kennisneming: gegevens van oud-leerlingen dienen 5 jaar na het verlaten van de school bewaard te blijven
- ☐ recht op inzage: ieder ouder of verzorger heeft recht alle gegevens van zijn eigen kind in te zien
- ☐ recht op verbetering: iedere ouder heeft het recht om verandering in de persoonsgegevens aan te brengen
- ☐ recht van kennisneming en verstrekking: overdracht van kennis aan derden kan alleen na schriftelijke toestemming van ouders

*daar waar ouder(s) staat kun je ook verzorger(s) invullen

Voor onze verslaglegging werken we met 3 vormen van dossier:

Klassenmap: Een map waarin de leerkracht de volgende overzichten bewaart:

- ☐ leerlingenlijsten
- ☐ lesrooster
- ☐ weekplanning
- ☐ jaarplanner/toetskalender
- ☐ CITO-toetsuitslagen
- ☐ methodegebonden toetsuitslagen
- ☐ arrangementenoverzichten
- ☐ OPP
- ☐ ontruimingsplan

Zorgmap digitaal: We maken gebruik van het leerlingvolgsysteem in ParnasSys. De leerkracht maakt aantekeningen van alle belangrijke afspraken en voert de toetsresultaten in. Onderzoeksverslagen e.d. worden zoveel mogelijk digitaal aan het systeem gekoppeld.

Archiefkast: Hierin bevindt zich het inschrijfformulier, eventueel een onderwijskundig rapport en kopieën van verslagen.

De officemanager zorgt voor het onderhoud van de mappen. Aan het eind van elk schooljaar schoont de officemanager de mappen op.

Ouders kunnen het dossier inzien wanneer zij een afspraak hebben gemaakt met de schoolleider of de intern begeleider.

Deze is ook aanwezig bij het inzien van het dossier en geeft toelichting daar waar nodig. Ook de leerkracht kan hierbij aanwezig zijn.

De meest recente toetsgegevens en overzichten blijven in de map zitten.

Bijlage 1

Stappenplan risicolezers en/of - spellers

Stappenplan risicolezers en -spellers	
Stap 1	Vanuit de methodegebonden en de Cito toetsen komt naar voren dat het kind onvoldoende scoort op de toetsen voor het lezen (DMT en/of AVI) en/of de toetsen van spelling.
Stap 2	De leerling krijgt binnen het groepsplan extra herhaling van de leerstof op ondersteuningsniveau 2. Soms is het nodig de leerstof in kleinere stapjes aan te bieden. Dit betekent meer instructie, meer leertijd en meer oefentijd. Slechts herhaling van de leerstof aan de instructietafel is niet voldoende voor deze leerling. Vaak is het zinvol de leerling binnen een subgroep te plaatsen om te voorkomen dat het verschil met de rest van de klas steeds groter wordt.
Stap 3	Als bovengenoemde interventies onvoldoende resultaat opgeleverd hebben, dan schrijft de leerkracht een individueel handelingsplan voor het kind. De leerling krijgt 4x per week 15 min extra instructie en inoefening individueel of in een klein groepje van max 4 leerlingen dmv Lexima Bouw!.
Stap 4	Bij deze leerlingen wordt 2x per jaar een extra meting via de DMT en de AVI toets gedaan. De toetsen worden in oktober en april afgenomen en geregistreerd.
Stap 5	Naar aanleiding van de metingen worden de interventies elke keer bijgesteld. Dat wil zeggen dat het plan wordt aangepast met nieuwe doelen en een nieuw beoogd resultaat.
Stap 6	Na 3 hoofdmetingen met een (lage) V/E score kan de informatie uit het leerlingrapport gebruikt worden voor het aanmeldingsformulier voor de aanvraag van een dyslexieonderzoek. De leerkracht vult de aanvraag in samenwerking met ouders in. De ouders dienen met de intern begeleider de aanvraag in bij de contactpersoon van de gemeente.
Stap 7	Kinderen met een dyslexieverklaring hebben recht op compenserende en dispenserende maatregelen. Deze worden met alle betrokkenen besproken in het dossier vastgelegd.